

Naročnina listu: --
 Celo leto . . . K 10.—
 Pol leta . . . " 5.—
 Četrť leta . . . " 2:50
 Mesečno . . . " 1.—
 Zunaj Avstrije: ----
 Celo leto . . . " 15.—
 Posamezne številke
 -- 10 vinarjev. --

STRAŽA

Inserati ali oznanila
 se računajo po 12 vin.
 od 6 redne petitvrste: pri
 večkratnih oznanilih velik
 — popust. —
 „Straža“ izhaja v pon-
 deljek in petek popoldne.
 Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravništvo: Maribor
 Koroška ulica, 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
 vsak dan od 11.—12. ure popoldne.

POTRES.

Avstrijske čete pred Valono. — Na italijanskem bojišču živahnejši artilerijski boji. — Na ruskem bojišču nobenih izvanrednih dogodkov. — Borba za Verdun se nadaljuje. — Nemci zajeli pri Verdunu dosedaj v celem 430 častnikov, 26.042 mož, 189 topov.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Dunaj, 12. marca.

Uradno se razglasa:

Italijansko bojišče.

Včeraj, dne 11. marca, predpoldne je začela sovražna artilerija živahno obstreljevati obstojanke goriškega območja, južni del goriškega mesta in Doberdobsko gorsko planoto. Obstreljevanje se je nadaljevalo tudi ponoči.

Tudi ob koroški bojni črti je bilo delovanje italijanske artilerije zelo živahno zlasti proti Lanzenbodenu (severozahodno od Paulara ali zahodno od Pontafela ob koroško-italijanski meji).

Do infanterijskih bojov ni prišlo nikjer.

Rusko bojišče.

Nobenih posebnih dogodkov.

Albansko bojišče.

Nič novega.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, podmaršal.

Najnovejše nemško uradno poročilo.

Berolin, 12. marca.

Francosko bojišče.

Severno-zahodno od Neuvilla so nemške čete uspešno razstreljevale vdolbine in jih na to zasedle.

Na ozemlju zahodno od reke Moze je napravil sovražnik popolnoma brezuspešne napade proti nemškim postojankam, pri čemer je imel težke izgube.

Na višinah izhodno od reke in v dolini reke Woewre je bilo vojno delovanje omejeno na več ali manj huđe artilerijske boje.

V poročilih od 29. febr. in 4. marca navedene številke o ujetih in o plenu za dobo od pričetka vojnih dogodkov na ozemlju Moze so se med tem časom zvišale na 430 častnikov, 26.042 neranjenih mož, 189 topov, med temi 41 težkih, ter 232 strojnih pušk.

Pri Oberseptu se Francozom kljub hudim napadom tudi včeraj, dne 11. marca, ni posrečilo zavzeti svojo prejšnjo postojanko, bili so povsod krvavo odbiti.

Rusko bojišče.

Nobenih posebnih dogodkov.

Balkansko bojišče.

Nič novega.

Napetost med Bolgarijo in Rumunijo.

Posebni poročevalec lista „Vossische Zeitung“ poroča iz Sofije:

Informacije, ki so jih dobili sofijski diplomatični krogi iz Rumunije, pravijo, da je rovarjenje famoznih četverospornih diplomatskih pogovorov mnogo večje in uplivnejše, kakor je bilo dosedaj znano. Po teh poročilih se je baje četverospornim diplomatom posrečilo, dobiti del rumunskih političnih krogov na svojo stran. In med temi krogi in pristaši nevtralne politike se razvija sedaj srđita borba. Vsekako pa se še ne more z gotovostjo trditi, kako bo izpadla odločitev in ali bo sploh Rumunija podvzela kakke korake. Skoro gotovo pa je, da se bo prihodnje dni pričakovani rumunski poslanik Derussi z važnimi naročili vrnil na svoje mesto v Sofijo. Na podlagi teh povelj bodo odnosi med Rumunijo in Bolgarijo stopili v odločilno stanje. Radi tega se vrnitev poslanika Derussija pričakuje v Sofiji z živahno napestostjo.

Vpoklici v Bolgariji.

Sofija, 12. marca.

Kraljev odlok določa vpoklice letnika 1916 za dne 18. marca. V primeri s vpoklici v večini drugih vojskujočih se držav se vrši vpoklice letnika 1916 v Bolgariji ob navadnem roku.

Poraz Angležev.

Turško uradno poročilo dne 12. marca.

Bojna črta v Iraku: V bitki, ki se je odigrala v prostoru pri Felahi-ju, in ki se je končala s porazom sovražnika, so imeli Angleži izgube, ki se cenijo najmanj na 5000 mož, 60 ujetnikov in 2 častnika sta padla v turške roke.

Ob Yemenu (Arabija): Angleška kolona, ki je bila sestavljena iz 6000 pešcev in 600 konjenikov, ojačena z 12 topovi, katera je dne 17. jan. zjutraj prodrla v smeri od kraja Scheich-Osman, severno od Adena, je zasedla kraj Afioh in višino, ki leži 4 km zahodno od tega kraja. Končno se je napad te kolone ustavil. Borba, ki je trajala tri ure, se je končala z umikanjem sovražnika. Svojim daleč posečim topovom se ima sovražnik zahvaliti, da se njegovo umikanje ni razvilo v divji beg. Sovražnik se je skušal utaboriti v pripravljenih postojankah v Ul Majhali, 4 km južno od Afioha. A ni se mu posrečilo, da bi kljuboval junaškim napadom turških čet. Končno je bil sovražnik prisiljen, da se je umaknil v svoje utrjeno taborišče v Scheich-Osmanu. Turške čete so razdrle sovražne utrdbe v kraju El Majhale, kakor tudi enakoimenovani trg in so uplenile ženijsko gradivo. Mnogo mrličev, ki jih sovražnik ni mogel pokopati, je ležalo na bojišču. Poizvedovalna kolona, ki je tri dni pozneje bila poslana proti kraju El Saile, je trčila na močno sovražno konjenico. Sovražnik je zbežal; imel je 20 mrtvih in ranjenih.

Severne države.

Posvetovanje norveških, švedskih in danskih ministrov v Kodanju je končano. Dosegla se je popolna edinost.

Položaj malih in srednjih trgovcev na deželi.

Slovenski trgovec z dežele nam piše:

Položaj malih in srednjih trgovcev na deželi je v vojskinem času zelo težaven, da ne rečem naravnost obupen. Tri reči so, ki nas posebno tlačijo: 1. Blaga ni dobiti; 2. kupčija gre slabo; 3. ves kredit je skoroda ustavljen.

Najvažnejše blago, s katerim je pred vojsko najlože tržil trgovec na deželi, je bilo: moka, kava, sladkor, riž in slična živila. Danes vseh teh reči ne dobiš, magari, da dirjaš od enega veletržca do drugega. Potem pa moramo tudi pomisliti, da je vsled raznih vladnih odredb promet talko omejen in dobiček tako prikrajšan, da mali trgovec-najemnik na deželi res ne more več skrajati. K temu pa še pridejo težave radi dovoza. Konj ni, in če je kje kakka mrha, pa je zopet tako draga, da ti ne ostane skoro niti toliko dobička pri blagu, da bi plačeval stanarino in davek.

Kupčija gre sedaj na deželi izredno slabo. Na eni strani je tega krivo pomanjkanje blaga, na drugi strani pa ljudje sedaj, računajoč z resnimi razmerami, kupujejo le to, kar je skrajno potrebno v gospodinjstvu ali gospodarstvu. Ker ima skoro vsaka družina kakega člana pri vojaki v mestu, si ljudje ob priliki, ko grečo svoje obiskat, v mestu nakupijo potrebnega blaga.

Kredit je danes za revnejše trgovce popolnoma ustavljen. Ne samo, da ne dobiš nikjer potrebnega denarja na posodo, ampak plačati moraš v gotovini tudi vsako najmanjšo množino blaga. To je sicer v enem oziru dobro, te razmere vsaj varujejo malega moža pred zadolženjem. A dejstvo je, da se trgovina ne more tako razvijati, kot bi se morala, ker primanjkuje trgovcu obratnega kapitala.

Tak je sedaj položaj malih trgovcev na deželi. Če bo vojska trajala še delj časa, se je bati, da bo vsled nevzdržnih razmer propadla cela vrsta malih in srednjih trgovcev. Odpomoči pa se temu ne more drugače, kot da se vsak skuša s skromnimi lastnimi izdatki, t. j. z varnostjo in treznostjo obdržati na površju. Da v tem smislu opozorim svoje tovariše, sem napisal ta člančič.

Sejte mak in lan!

Kmetijsko ministrstvo je z odlokom z dne 3. t. m. naročilo osrednji družbi za izdelovanje olja na Dunaju, naj potrebno ukrene, da se bo priporočalo ljudem, da letos v posebno veliki meri sejejo rastline, ki so pripravne za napravo olja.

V prvi vrsti se priporoča sejanje maka in lana. Gojitev oljnatih rastlin se bo letos posebno izplačala, ker je pomanjkanje tvarin, ki vsebujejo maščobo, v Avstriji izredno veliko. Mak (seme) stane 1 kg 1.50 K. Kmetijski strokovnjaki so izračunali, da priraste na hektarju približno 1000 kg maka, to je 1500 K. Mak pa se lahko seje tudi med druge pridelke, n. pr. med krompir, peso itd. Ako seješ mak sam za se, lahko vseješ tudi korenjevo seme in tako boš imel na makovi njivi že tudi zgodnjo svinjsko pičo.

Osrednja družba za izdelovanje olja na Dunaju, I., Stubenring 8-10.

se je zavezala, da prevzame do 31. oktobra 1916 vsako množino maka za ceno 1.50 K za 1 kg. Omenjena družba je v posebno jamstvo, te obveznosti založila pri avstro-ogrski banki na Dunaju 5.000.000 K kavcije. Če bi se družba ne držala svoje zaveze, zapade teh 5.000.000 K na korist avstrijskih poljedelcev. Družba daje potrebnim posestnikom na račun prodanega maka primerne predujeme (posojila), ki se pa morajo obrestovati po 5%. Da se zasigura dovolj makovega semena, bo dala družba posestnikom, ki pisмено izjavijo, da nimajo makovega semena, istega na razpolago, dokler bo dovolj zaloge, za ceno 1.50 K za 1 kg. Posestniki se morajo zavezati, da bodo poleg semena, ki so ga dobili od družbe, isti jeseni (do 31. okt.) prodali tudi vso množino maka, ki ga ne rabiho zopet za seme. Družba bo dala posestnikom potrebne tiskovine na razpolago (najbrž po občinah). Posestniki, ki hočejo vsejati mak, naj tiskovine izpolnijo; potrjene morajo biti te tiskovine s podpisom posestnika in župana.

Istotako, kakor glede maka, se bo postopalo tudi glede lanu. Družba da laneno seme posestnikom na razpolago za ceno 1 K 1 kg.

Mak se seje od srede marca do srede aprila. Zemlja mora biti dobro gnojena in rahla. Kot gnojilo najbolj prija maku fosforna kislina in kalij. Najbolje je, če se mak vseje v vrste, ki so oddaljene 30 do 40 cm (druga od druge). Na 1 ha zemlje se rabi same 3 do 5 kg semena. Slobodno lahko med vrste vseješ korenjevega semena. Mak se mora pridno okapati. Mak ni ves na enkrat zrel, ampak se morajo posamezne glavice glede na svojo zrelost porezati in spraviti. Makovo seme se mora dobro posušiti, predno se ga more odposlati.

Svetujemo našim slovenskim gospodarjem in gospodinjam, da letos, v kolikor jim razmere dopuščajo, obsejejo dele svojih njiv z makom in lanom.

Trideset vojnih napovedi.

Vojna napoved Nemčije Portugalski je zdaj 30. vojna napoved v tej svetovni vojski. Prve vojne napovedi so se vršile mesca avgusta 1914, nadalje mesca oktobra, ko se je Turčija odločila za vojsko, nadalje v mescu maju 1915, ko je napovedala Italija Avstriji vojsko, ter v mescu oktobru 1915, ko je stopila Bolgarija v bojni metež. Sedaj se udeležuje svetovne vojske zavsem 13 držav.

Klic po miru.

V ruski dumi je poslanec Skobelev izrekel prepričanje, da se Rusija, ako bo nadaljevala vojsko, bliža državnemu bankerotu in gospodarski propasti. Vojska je dosedaj uničila 12 odstotkov vseh dobrin, ki se nahajajo na celem svetu, torej šestkrat več kakor je proizvajala. V teku zadnjih mesecev je nastala v Rusiji nepremagljiva želja po miru. Vojska do konca pomeni vojsko brez konca. V Rusiji se je pojavilo nedopovedljivo barbarstvo. Pridobitve krščanstva zadnjih dveh

LISTER.

Dva junaka.

Na kolodvoru v velikem mestu na Francoskem je bilo. Ravnokar je prisopihal vlak z bojišča; prišel je iz Flanderskega, kjer se je med zadnjo bitko dopolnilo strašno prerokovanje iz leta 1600: „In rudeče bo nebo in zemlja, voda in celo zrak, ker kri se bo obenem prelivala v kraljestvu štirih elementov. Čez reke bodo hodili po mrličih, ki bodo mestoma vodam tek izpremenili . . .“

Nosilci prenašajo ranjence iz vozov in čakajo bolniških vozov, ki jih porazdele po bolnicah. Rudeči križ šviga semtertja na rokah sanitejev. Ranjenci stokajo, hropejo, kličejo zdravnika. Med tem šumom se čuje slaboten glas iz vrst ranjencev, sovražnih ujetnikov.

Usmiljenka se skloni k nosilnici, kjer je ležal umirajoč vojak z obrazom brez krvi in s prsi, polnimi krvavečih obvez.

„Kje sem? . . . Mene hoče zadušiti . . . umrl bom . . . Ali ni nobenega duhovna tukaj? . . . Dajte, pokličite ga za božjo voljo, da ne poginem kakor pes na cesti . . .“

Usmiljenka pogleda okrog sebe in vpraša glasno: „Ali je morebiti prišel s tem vlakom kak duhoven?“

Nihče ni videl nobenega.

V tem pa se iz bližnje nosilnice začuje glas: „Tukaj jaz sem duhoven.“

Toda štabni zdravnik pravi: „Ne! To je abbe Jean, pa se ne sme prenašati, da ne izkrvavi; sem mislil, da nam že med potoma umrje, preden se pripeljemo do kolodvora. Pustite ga, da umrje v miru, on je junak!“

sto let so v nevarnosti. Rusko delavstvo povzdiga glas za mir, ker je vojska uničila rusko gospodarstvo. Anglija je dosedaj žrtvovala 8.8 odstotkov narodnega premoženja, Rusija 14.7. Anglija je izdala 71 odstotkov svojih letnih dohodkov, Rusija več kakor ima dohodkov.

Francosko bojišče.

Strokovnjaki pišejo, da se vrši sedaj pri Verdunu največja artilerijska bitka, ki jo je kedaj svet videl. Artilerijski boji pri Gorlicah in ob francoski ofenzivi lansko jesen so bili le igrača proti temu, kar se sedaj vrši pri Verdunu.

Nemci polagoma in skrajno previdno napredujejo na obeh straneh Moze. Le utrbo Vaux so jim Francozi zopet vzeli. Bavarski vojni minister baron Kreb je izjavil za javnost, da vesti o velikih nemških izgubah, n. pr. da je bila uničena cela bavarska divizija, ne odgovarjajo dejstvom.

Borba za Verdun vedno hujša.

List „Echo de Paris“ opisuje položaj pred Verdunom sledeče:

Obseg borbe za Verdun na severni, na severozahodni in na severo-zahodni strani postaja vedno večji. Strahovito obstreljevanje granat iz najtežjih nemških topov je omogočilo nemškim četam, da so zavzele prednje francoske postojanke. Nemci so uvedli nov način bojevanja, kajti nemški generali in visoki častniki se sedaj postavijo na čelo svojih čet in jih vodijo osebno k naskoku, dočim so se nahajali do sedaj vselej zadaj za fronto. Iz dosedanjih začetnih bojev Nemcev se sklepa, da bodo napravili v najkrajšem času odločilni napad.

Nečuvena borba za Forges in Bethinhourt.

Svicarski list „Baseler Zeitung“ piše z dne 10. marca:

Boji med Bethinhourtom in Forgesom so bili nečuveno srditi. Po hudem artilerijskem ognju so napravili Nemci neustraheno naskok z bajonetom na francoske strelske jarke in so jih zavzeli kljub silnemu odporu francoskih vojakov. Kmalu nato je spravila nemška artilerija svoje tonove med zavzete strelske jarke in med francoske rezerve. Nemški ogenj je bil tako silen, da je bilo Francozom popolnoma nemogoče spraviti zadostno število rezerv na ogroževano točko. Tudi tukaj se je pokazala sijajna organizacija nemške armade. Dočim so se na fronti še bili boji, so nemške čete saperjev že gradile nove podzemeljske rove in jarke, ki so bili v zvezi z nemškimi in z zavzetimi francoskimi podzemeljskimi rovi in jarki.

In pristavil je, da je bil abbe Jean odlikovan za svojo hrabrost. Ko je namreč videl, da se je njegov oddelek v bitki začel umikati, skočil je oddelku na čelo in klical: „Vsi za svojim častnikom . . . jaz sem duhoven in se ne bojim smrti!“ Krogla ga je zadela. Bil je tudi sicer vedno v prvih vrstah.

Zopet se je čul glas od ujetih ranjencev: „Duhovna . . . za božjo voljo!“

Usmiljenki je težko, ker ne more ustreči zadnji želji umirajočega, zato je bila vesela, ki ji je nosilec ranjencev sporočil, da ranjeni abbe Jean hoče kar na vsak način k umirajočemu, ki ga kliče tako na pomoč.

„Dovolite vendar, da častno kot duhoven umrjem“, pravi abbe Jean.

Ko ga opozore, da vsako pretresanje lahko takoj povzroči njegovo smrt, tedaj reče: „Kaj je, eno uro več ali manj živeti na tem svetu v primeri z večnostjo?“

In prenesli so ga umirajočega k umirajočemu. Vesel smehljal se je razlil duhovnu čez obraz, ko so ga položili poleg tovariša v trpljenju. Nekateri ranjenci so se pokrižali, ko so ga nesli mimo njih.

Abbe Jean je eden izmed tistih francoskih duhovnov, ki so bili prisiljeni po francoskem zakonu v vojski prijeti za orožje. Oni, ki so to postavbo izdali, bili so mnenja, da se bo s tem osramotil duhovniški stan, ker so mu tudi naložili davek krvi. Toda te vrste duhovni so v miru s častjo nosili pri vojaških vajah vojaško obleko in sredi najgrših psokv izpostavljeni vedno zasramovanju drugih vojakov vestno vršili svojo dolžnost. In ti so se tudi sedaj pred sovražnikom pokazali junake.

Nosilnici obeh ranjencev so pritisnili eno k drugi. Duhoven je počasi dvignil svojo okrvavljeno roko in tovarišu napravil na čelu križ. Povedali so mu, da je Nemec in od Rena doma. Okoli stoječi so se čudeč odkrili in ta kotiček kolodvora se je za hip izpremenil v svetišče Gospodovo.

Ko je pa proti večeru nekoliko ponehal nemški ogenj, so napravili Francozi nov nečuvno srdit napad na nemške čete, da bi jim iztrgali iz rok zavzete postojanke. Toda Nemci so zavzete postojanke utrdili tako močno, da so bili vsi francoski napadalni poskusi odbiti, pri čemur so imeli velike izgube. — Forges in Bethincourt se nahajata sedaj trdno v nemški oblasti.

Železnica Pariz-Verdun v ognju.

Pariški list „L'Information“ piše:

Ne da se tajiti, da so Nemci Verdun že zelo ozko obkolili. Nemci bi radi Verdun zajeli od zahodne strani in ga tako odrezali. Velika železniška črta Pariz-Verdun je že pod ognjem nemških topov. Francoske čete pred Verdunom se ne preskrbljajo z življenjem več po železnici, ampak s pomočjo mnogoštevilnih avtomobilov.

Dva armadna zbora na pomoč Verdunu.

Vojni minister Gallieni je dal generalu Carry dva armadna zbora na razpolago, da izpremeni položaj pri Verdunu v korist Francozov.

Novo nemške krogle.

Iz Pariza poročajo: Nemci so streljali med svojimi zadnjimi napadi z novimi, do zdaj neznanimi krogami. Nove krogle razsvetljujejo kadar padejo na zemljo, obsežno ozemlje.

Artilerijski poveljnik pred Verdunom.

Francoski vojni minister je, kakor se dne 10. t. m. poroča iz Ženeve, na željo generala Joffre-ja imenoval generala Herr-a za poveljnika francoske artilerije pred Verdunom. General Herr je, kakor že kaže njegovo ime, nemškega pokoljenja. Njegova domovina je Alzacija.

Francози podcenjujejo Nemce.

Znani francoski vojaški pisatelj Herve izraža v svojem listu „Viktoire“ bojazen, da utegnejo Nemci hudo ogroževati železniško progo Verdun-Pariz. On priznava uspešno prodiranje nemških čet, ker piše: Priznati se mora nemškemu generalnemu štabu, da so njegova podvzetja vselej velikopotezna in da ima smisla za nekaj silnega in ogromnega. Edina nevarnost je za Francoze sedaj ta, ker podcenjujejo sovražnikovo moč.

Uspeh pri Reimsu.

Severozahodno od mesta Reims so imeli Francozi med krajema Craonne in Berry au bac svoje postojanke v obliki zagozdne potisnjene v nemško črto. Dne 10. marca se je saškimi polkom posrečilo to francosko zagozdo deloma razklati. V gozdovih južno in južnozahodno od kraja Ville aux Boix, 20 km severozahodno od Reimsa, so prodrle te čete v naskoku v širini 1400 m in v globini 1 km v sovražno bojno črto. Saksonci so se prebili bližje reke Aisne, in tako ogrožajo zvezo francoskih čet med Soissonsom in Reimsom.

„Priatelj, kako je s teboj?“, vpraša duhoven tovariša v njegovem domačem jeziku.

Ranjeneec se nasmehne; ko zasliši glas v domači besedi, zazdi se mu slabotnemu, da je doma in med svojimi. Odkar je ranjen, je to edina njegova želja, da bi umrl med domačimi.

„Oče moj, ali me poznate?“, vpraša s slabotnim glasom.

„Da, prijatelj, ti si moj brat“, reče francoski duhoven ginjen, „jaz prav dobro poznam tvoj dom, lepo Porenje.“

„Jaz sem doma iz Remagena.“

„Vem, kje je to; priznava cerkev iz bližnjega griča pozdravlja vaše mesto. V lepi pomladi sem prišel iz samostajna Nonnenwort v vaš kraj. — Prijatelj moj, ali bi se rad izpovedal? Nikar se preveč ne trudi.“

Umirajoči se nasmehlja ob spominu na imena domačih krajev, ki jih je čul, in potem se izpove, da je streljal v bitki in gotovo koga ubil, da je v borbi moža z možem zasadel jeklo v srce mlademu vojaku; ta ga je ob smrti pogledal tako skrivnostno, da tega pogleda ne more nikoli več pozabiti, in njegove zadnje besede mi zvane vedno v ušesih. Ah, ko bi bil zaklel, ko bi mi bil zagrozil, bi že še prenašal . . . toda on je le vzdihnil: Ah, moja uboga žena, moji otroci sirote! Nekaj strašnega je to zame in vedno to čujem, odkar sem ranjen . . .“

Tedaj ga duhoven s par besedami potolaži in mu podeli odvezo.

„Bog vas blagoslovi“, pravi ranjeneec duhovnu, „vi ste me pomirili in zdi se mi, da umiram doma v naročju žene, sredi svojih otrok.“ In z desnico se oklene vojak duhovna, ki pa je tudi onemogel že do smrti.

Le nekaj trenutkov, in v objetu sta bila oba mrtva . . .

Ljudje so si brisali oči in molče pomolili ob lepi smrti dveh junakov. —

Albanija.

V 14 dneh 70 kilometrov.

Naša Kövesova armada je v 14 dneh, odkar je zavela Drač, prodrla — dasiravno so uradna poročila vedno naglašala: „Nobenih posebnih dogodkov“ — čez 70 kilometrov močvirnatega ozemlja med Dračem in Valono. Ker so se avstrijske čete tako nenadoma pojavile pred Valono, je pričakovati, da se bodo v bližnjih dneh vršili v južni Albaniji prav važni dogodki.

20 kilometrov pred Valono.

Italijanske čete, ki so ostale od zadnjih bojev na spodnji strani reke Semeni (teče mimo Berata, Jagodine in Ferija ter se pri rtu Samana, severno od Valone, izliva v Jadransko morje), so se dne 9. marca, ko je na njih izhodnem krilu padlo nekaj topovskih strelcov in je prišlo poročilo, da prodirajo Avstrijci v smeri iz Drača in Berata proti tej strani, naglo umaknile proti Valoni. Severno od kraja Feras (severno od Valone) so se Italijani na tamošnjih višinah še nekoliko ustavili, a so se kmalu nato umaknili na južni breg reke Vozuza (južnoalbanska reka, ki se pri mestu Grūka, severozahodno od Valone, s teka v Jadransko morje). Italijani so za seboj porušili vse mostove. Pri Ferasu, ki leži še samo 20 km pred Valono, je prišlo do resnega boja med Kövesovimi in italijanskimi četami. V boju so bili Italijani poraženi. Ker so se naše čete pomaknile še gotovo pri Ferasu dalje proti jugu, razdalja med našo fronto in Valono niti ne bo znašala več 20 km.

Začetek bojev med Nemčijo in Portugalsko.

Iz Pariza se dne 10. marca poroča:

Portugijske čete so zasedle nemško zahodno afriško naselbino Angolo, kakor tudi del naselbine Maglije, katerega so svoj čas Portugijci odstopili Nemcem. To se smatra za dokaz, da so se sedaj že pričele sovražnosti med Nemčijo in Portugalsko.

Kam bodo vrgli portugalske čete?

„Journal de Geneve“ poroča dne 11. marca iz Pariza:

Četverosporazum namerava portugalske čete sledeče razdeliti: Francoske in angleške čete, ki stojijo v naselbinah, se bodo nadomestile s portugalskimi četami ter se poslale na evropska bojišča.

Cela evropska portugalska armada — govori se o kakih 100.000 mož — in vsa artilerija se bo dala na razpolago Francozom proti Nemcem.

Anglija pa bo prevzela kritje vseh portugalskih vojnih stroškov.

Avstrija in Portugalska.

Ko je Portugalska zaplenila nemške ladje, so berlinski listi poročali, da je zaplenjenih tudi nekaj avstrijskih parnikov. Te vesti pa niso odgovarjale resnici. Dosedaj portugalska vlada ni zaplenila ne ene avstrijske ladje; radi tega se še zveze med Avstrijo in Portugalsko sploh niso pretrgale.

Amerikanci vpadli v Mehiko.

Iz Vašingtona se dne 10. marca poroča, da so ameriške čete dobile povelje, da prekoračijo mehikanske meje in kaznujejo roparske tolpe, ki se kladijo ob mehikansko-amerikanskem obmejnem ozemlju. Dne 9. marca je pet milj od meje na mehikanskih tleh prišlo do boja med četami mehikanskega prekucua Villa in ameriškimi četami. Prekucua so imeli baje 200 ranjenih in 100 mrtvih, Amerikancev je pa padlo le 16.

Ali je vpad severoamerikanskih čet v Mehiko radi roparskih tolp samo pretveza, po kateri hoče Amerika v Mehiko v kalnem ribariti, ali pa Amerikanci res hočejo preganjati roparje, se še danes ne da reči.

Angleži že sanjajo o nemškem napadu na angleško obal.

Londonski sotrudnik amsterdamskega časnika „Tijds“ poroča dne 10. marca:

V višjih angleških mornariških krogih že razpravljajo o gibanju nemške vojne mornarice, katero bi se naj pričelo kmalu spomladi. Doznalo se je za zelo bistroumne nemške iznajdbe v poostrenem podmorskem boju. Nepristranske ladje so opetovano opazovale delovanje nemških zračnih ladij in zrakoplovnih strojev, ki so se vadili v poletih in so delovali skupno z malimi oddelki sovražnega brodovja tako drzno, da je moral biti vsled te nemške drznosti vsakdo osupnjen. Pri zadnjem nemškem zračnem napadu je plula naprej zračna ladja, da je tako kazala trem oklopnim križarkam pot in da bi opravila pri tem še tudi opazovalno službo. Križarke, katerim so bili priklopljeni torpedni lovci in podmorski čolni, so namreč nameravale napad na angleško obal. Napad pa je ponesrečil vsled gotovih odredb angleške vojne mornarice, katere je zračna ladja takoj javila nemškim bojnim ladjam.

Tako sanjajo Angleži o napadu nemške mornarice na angleško obal.

Francozi na Krfu.

„Südslavische Korrespondenz“ javlja iz Aten: Vest s Krfa poroča o velikih nemirih, ki so se dogodili med francoskimi vojaki in prebivalci vasi Gorica, kateri so Nemčiji zelo udani. Francoski vojak, ki je stal na straži pri stavbi, katera pripada omenjenim vaščanom, je hotel napasti mlado deklico, ki je nesla vrč vode. Deklica pa je vrč razbila na vojakovi glavi. Francoz je bil tako težko ranjen, da so ga morali spraviti v bolnišnico. Radi tega dogodka so prišli vaščani pred francosko poveljstvo in so zahtevali zadoščenja. Francoski poveljnik je moral dati vaščanom zagotovilo, da bo omenjeni vojak kaznovan z enomesečnim zaporom.

Petrograjska smodnišnica zletela v zrak.

Dne 9. marca popoldne je zletela v zrak velika petrograjska tovarna za izdelovanje smodnika. Več kakor 13 poslopij, ki se je nahajalo v bližini smodnišnice, je popolnoma razdejanih. V vojaškem oziru je škoda ogromna. Usmrčenih je bilo pri tem okrog 250 oseb.

Raznoterosti.

Kje in kdaj se v Gradcu slovensko spoveduje. Cerkev Srca Jezusovega (blizu Schillerplatz). Preč. g. dekan Karol Urban: 1. ob nedeljah in praznikih: zjutraj od 1/6. do 1/8. ure; popoldne od 5. do 7. ure; 2. ob sobotah in pred prazniki: zvečer od 6. do 7. ure; 3. ob delavnikih: zjutraj od 6. do 7. ure. Spovednica: na evangelijski strani, spredaj pri oltarju sv. Jožefa. — Mestna župna cerkev (Herrengasse). Preč. g. Matija Ljubša: 1. ob nedeljah in praznikih: zjutraj od 7. do 10. ure; 2. ob sobotah in pred prazniki: zvečer od 1/6. do 7. ure; 3. ob delavnikih (o velikonočnem času): zjutraj od 7. do 10. ure. Spovednica: na moški strani, nasproti Misijonskemu križu. — Cerkev na Grabnu (Grabenstrasse, blizu mestnega parka). Preč. g. kaplan Ludovik Ribič: 1. ob nedeljah in praznikih: zjutraj od 5. do 9. ure; popoldne od 4. do 5. ure; 2. ob sobotah in pred prazniki: zvečer od 1/6. do 1/7. ure; 3. ob delavnikih: zjutraj po zimi od 6. do 7. ure; poleti od 1/6. do 1/7. ure. Spovednica: na evangelijski strani, srednja spovednica. — Cerkev usmiljenih bratov (Annenstraße). a) Preč. g. P. Ciril Vrana: 1. ob nedeljah in praznikih: zjutraj od 6. do 8. ure; popoldne od 6. do 8. ure; 2. ob sobotah in pred prazniki: na večer od 6. do 8. ure; 3. ob delavnikih: zjutraj od 1/6. do 1/7. ure. Spovednica: pri vходу pod korom. b) Preč. g. dekan Jožef Jurčič: 1. ob nedeljah in praznikih: zjutraj od 6. do 7. ure; popoldne od 1/6. do 1/7. ure; 2. ob sobotah in pred prazniki: zvečer od 1/6. do 1/7. ure; 3. ob delavnikih: dopoldne od 8. do 10. ure. Spovednica: v zakristiji, na moški strani. — Cerkev sv. Andreja (Schulgasse, blizu Elizabetink). Preč. g. kaplan Janez Ackerl: 1. ob nedeljah in praznikih: zjutraj od 5. do 1/8. ure; popoldne po zimi od 5. do 6. ure; poleti od 6. do 7. ure; 2. ob sobotah in pred prazniki: po zimi od 5. do 1/7. ure; poleti od 6. do 1/8. ure zvečer; 3. ob delavnikih: v jutro od 6. do 7. ure. Spovednica: na evangelijski strani v kapeli Lurške Matere božje. — Cerkev oo. frančiškanov (Neutorgasse). Preč. g. P. Tom. Hanzel: 1. ob nedeljah in praznikih: zjutraj od 5. do 1/8. ure; dopoldne od 10. do 12. ure; popoldne od 4. do 5. ure; 2. ob sobotah in pred prazniki: zvečer od 5. do 7. ure; 3. ob delavnikih: zjutraj od 5. do 7. ure. Spovednica: na moški strani, pri kapeli Žalostne Matere božje. — Marijina cerkev (Mariengasse). Misijonska cerkev Žalostne Matere božje. Preč. gg. misijonarji: Leopold Smid, Alojzij Nastran, Anton Ozme in Ludovik Šavelj: 1. ob nedeljah in praznikih: zjutraj od 1/6. do 9. ure; o velikonočnem času od 1/6. do 11. ure; popoldne od 1/6. do 8. ure; 2. ob sobotah in pred prazniki: zvečer od 1/6. do 8. ure; 3. ob delavnikih: g. Smid: v petek zjutraj od 1/6. do 7. ure in zvečer od 1/6. do 1/8. ure; g. Nastran: v sredo zjutraj od 1/6. do 7. ure in zvečer od 6. do 1/8. ure;

g. Ozmeo: v ponedeljek zjutraj od 7. do 8. ure; v soboto zjutraj od 1/6. do 1/8. ure; g. Šavelj: v torek zjutraj od 1/6. do 7. ure in zvečer od 6. do 7. ure. Spovednica: ob postajah Križevega pota; na vsaki spovednici je zapisano ime spovednika. — Opomba: Ta seznam je namenjen posebno našim vojakom ter goriškim in tržaškim beguncem, pa tudi drugim rojakom, ki se muče v Gradcu. Vsak naj ga zato dobro shrani in še drugim pokaže. Za velikonočno sv. spoved in obhajilo je letos v graški škofiji določen čas od prve postne nedelje do Kristusovega vnebohoda. Ako spovednika ob določeni uri ni v spovednici, je treba zanj prositi v zakristiji dotične cerkve, ali v župnišču. Tretjerednik in tretjerednice sv. Frančiška dobe potrebnih navodil pri preč. o. frančiškane Tomažu. Istofam je tudi poverjenik Družbe sv. Mohorja, g. misijonar Alojzij Nastran; za to in za druge dušnopastirske zadeve določena ura je le v nedeljo od 4. do 5. ure popoldne v govorilnici. Do njega in do vseh naštetih dušnih pastirjev se lahko obrnejo vsi, ki žele spraviti rojake, ki so se na tujem izgubili, zopet na pravo pot in odpraviti med njimi grešne divje zakone, da se jim pomaga do potrebnih izpričeval in s prijaznim dobrim svetom. Ostanih zavest Bogu in Mariji, cesarju in domovini!

✓ „Voditelj.“ Slovenske bogoslovne revije je izšla 1. številka letošnjega letnika. Razven raznoterosti, slovstva, vesti iz cerkvene sedanjosti in prispevkov za prakso čitamo razprave: Dr. Lesar, Zavod za visjo vzgojo svetnih duhovnikov pri Sv. Avguštinu na Dunaju in Slovenci; Lendovšek, Prerok Daniel in Skrivno razodetje sv. Janeza; dr. Bratina, Franc Ksaver Gallič; dr. A. Pavlica, Napredek v Filozofiji.

Narečja in književni jezik. Zelo mično in ob enem značilno dogodbico za jezikovne razmere med Nemci je prinesla „Frankfurter Zeitung.“ Nemški časnik pripoveduje: Pri nekem pruskem vojnem zboru v X se nahaja bavarska poljska artilerija. Nekoliko Prusov si je izposodilo od Bavarcev lopate. Bavarci so jim pripomnili: „Müsst aba glei wieda z'ruck bringa!“ — Prusi so vprašali: „Was meenste?“ — Bavarci: „Umi bringa soits es!“ — Še se niso razumeli. Slednjič je zaklical eden Bavarcev: „Tutz wit retur!“ — V splošno veselost so odgovorili zdaj Prusi: „A tako, tout de suite retour, oui, oui!“ In tako so se Nemci sporazumeli med seboj po francoski!

Dr. Emil Pfersche umrl. V Pragi je dne 11. t. m. umrl znani nemški liberalni parlamentarec dr. E. Pfersche. V obstrukciji za časa Badenija je ob tepežu potegnil nož in ranil dr. Geßmanna v roko. — „Pferschetov nož“ je ostal stalen izraz v parlamentu in politiki.

Promet na železnici. Na progi Maribor—Celovec vozijo sledeči vlaki: Iz Maribora proti Celovcu ob 5.05 zjutraj in 9.40 po noči; v Maribor prideta osebna vlaka ob 1/4 uro popoldne in ob 12.05 po noči. Tudi na glavni južni progi je več sprememb, katerih še ne moremo objaviti. Vsakdo se naj prej pouči, kdaj grede vlaki.

Vpoklic županov in podžupanov na Goriškem. Dosedaj niso bili župani in podžupani še vpoklicani pod orožje, kakor drugod. Sedaj so pa pozvani vsi od leta 1865 do leta 1897 rojeni pod črnovojniško službo spadajoči župani in podžupani na Goriškem, ki so bili dosedaj oproščeni pregledovanja, da se predstavijo dne 17. t. m. pregledovalni komisiji v domobranski vojašnici v Ljubljani. Pri pregledovanju za vojaško službovanje kot sposobne spoznani bodo morali še isti dan odiniti pod orožje.

Na južnem bojišču je bil odlikovan poštni oficijal g. Vaclav Kunst iz Polzele s hrabrostno svetinjo. Nahaja se že eno leto na fronti pri neki brezžični tel. postaji.

„Nemški rojaki na bojišču!“ Pod tem naslovom priobčuje predsednik nemškega „Schulvereina“, drž. poslanec in načelnik nemškega „Nationalverbanda“, dr. Gross, naslednji oklic, namenjen vojaštvu nemške narodnosti na bojišču: „Naš zaostale je zadelo gotovo ne hvaležna naloga, da varujemo in upravljamo nemško narodno imetje v domovini za časa vaše odsotnosti. Dohodki so se sedaj zaradi splošnega pomanjkanja denarja, zaradi sedaj bolj vojni preskrbi posvečene dobrotelosti tako znižali v vaši odsotnosti, da smo morali ustaviti velik del podpor šolam in otroškim vrteem. Kar se še vzdržuje, je naravnost neizogibno potrebno! Vsakdo vas ve, da naš celo sijajen vojni uspeh ne odveže skrbi za vzdrževanje nemških jezikovnih tal, iz veliko vzrokov, ki govore ravno za vojniško požrtvovalnost nemških bojnikov. Če hočete, da se ohrani nemška dedščina v vaši odsotnosti, nabirajte med svojimi nemškimi vojnimi tovariši in pošiljajte nam darove. Nemški narod in vaša nemška domovina vam bosta hvaležna!“ —

Od Rena do Črnega morja. V dunajskem mestnem svetu je mestni svetnik Schmied podal obširno poročilo, kako bi se lahko izpeljala vodna pot od Rena do Črnega morja. Za plovbo bi se pred vsem uporabili reki Rén in Donava.

Bolgarski kralj pri cesarju. Z Dunaja se poroča, da je dne 8. marca bolgarski kralj Ferdinand

obiskal našega cesarja v Schönbrunnu in se poslovil od njega. Isti dan popoldne je odpotoval na Ogrsko, odkoder se povrne v Bolgarijo.

Konservator Wist umrl. V Gradeu je dne 10. marca umrl znani konservator, arhitekt in dvorni svetnik J. Wist v 70. letu svoje starosti.

Vesti od prekmurskih Slovencev. V sobotejski stolnici so, kakor poročajo „Novine“, v ponedeljek, dne 6. marca, vstolčili novega lendavskega kanonika č. g. Florijana Štrausa. — Upokojen je bil črenšovski notariuš g. Anton Grašanovič, ki je čez 47 let deloval na svojem mestu. Pokojnine dobi 3400 K na leto. — V Vidoncih so pri ženi Alojziji Vrečič vlomili tololvaji. Odnegli so krušno in pšenično moko, zabelo in 5 litrov olja. Mož okradene žene je na bojišču. Okradena žena je sedaj s svojo drobnou deco velika sirota.

Nemščino je pozabil. Često se pripeti, da pri ljudeh, ki jih zadene kap, nastanejo prav čudne posledice. Rajni ljubljanski spiritalni Bulovec ni znal več brati, ko ga je kap zadela, dasi je bil drugače še precej okreval. — Nedavno je v P. na Koroškem bil opominjan od kapi posestnik A. R., ki je nato popolnoma pozabil nemški jezik, slovenskega pa ne. A čudovitost je v tem, da je bil ta mož, rodom Slovec, poprej hud nemški nacionalce. Sedaj se znova uči nemščine. — V Stuttgartu na Nemškem je mesca decembra 1915 umrl profesor F. B., katerega je zadela mesca oktobra kap. Ko je za silo ozdravel, ni nobenega človeka v hiši poznal, tuje ljudi, sosede i. t. d., s katerimi poprej ni kaj mnogo občeval, pa je poznal.

Varaždin. Dne 4. sušca se je v patronski cerkvi v Ivancu poročila gospica Ladislava pl. Kukuljevič-Bassani Sakeinska z dr. Josipom Šabau, upraviteljem kr. zem. kaznilnice v Lepoglavi. — Umrl je ugleden meščan, bivši predsednik trgovsko-obrtniške komore, g. Dragutin Mondecar, star 62 let.

Hipnotizem in spiritalizem. Hrvatski katoliški listi tožijo, da se na Makarskem in Splitu širijo med mladino poskusi s hipnotizmom in spiritalizmom. Pri deklici uglednega uradnika so se pokazale nevarne posledice.

Vprašanje. Iz celjske okolice nam pišejo: Viša oblast je sedaj zapovedala odločno, da morajo posestniki žita oddati žito vsake vrste v tako visoki meri, ki ali presega sploh vso zalogo, ali ki vzame vse do zadnjega zrnja ter ne pusti niti semenskega žita: ovsa, fižola in koruze. Ljudje, pridelovalci žita, so tako prizadeti, da so nekateri postali zelo razburjeni, drugi popolnoma obupani, ker jim preti strašni glad: trumoma vprašujejo, kam se naj obrnejo, na katero oblast, da bi jim pustila vsaj to, kar je za življenje sedaj ob težavnem poljskem delu neobhodno potrebno. Prijazno Vas prosim za blagohotni odgovor! Sila je velika! — Odgovor: Toliko žita Vam oblast mora pustiti, da boste z istim vsaj svojo družino in delavce prehranili. Pustiti Vam morajo tudi semensko žito. Najbolje je, da v slučaju, ako oblast zahteva preveč žita od Vas, dokažete, da ne smete toliko zahtevati od Vas. Povejte v svoji pritožbi na okrajno glavarstvo: Jaz imam preživeti toliko oseb do nove žetve, rabim toliko žita za seme, imam pa samo toliko in toliko žita v zalogi. Naj Vam občina tako vlogo potrди in videli boste, da se bodo oblasti ozirale na pritožbo. Povdarjati pa tudi smete, da se Vam vsa koruza ne sme vsteti kot izključno človeški živež, ampak tudi kot živalska krma. Dovoljeno namreč je, da se sme koruzo pokladati svinjam in perotnini kot krmilo in zdrob tudi za priboljšek h krmi druge živine, n. pr. mladih telet itd. In če se okrajno glavarstvo se kljub Vaši dobrottemeljeni vlogi ne bo oziralo na Vaš položaj, pritožite se na cesarsko namestništvo v Gradeu in navedite vse tiste vzroke, ki ste jih omenili v vlogi na okrajno glavarstvo. Ako dokažete, da se Vam godi krivica, bodo Vaši pritožbi gotovo ugodili. Druge poti sedaj ni.

Učitelji člani žetvenih komisij. Okrajno glavarstvo v Mariboru je poslalo vsem občinskim predstojništvom in žetvenim komisijam sledeči oklic: V dobi spomladanske setve se množijo poljedelska dela, zategadelj bo letos pomanjkanje sposobnih delavskih moči občutno. Ta hudi čas nalaga vsem dolžnost, v katere se v navadnih letih nihče ni mogel siliti; sedaj pa se nihče ne more in tudi ne sme odtegniti te dolžnosti. To je v prvi vrsti vzajemna pomoč pri poljedelskih delih. Občinskim predstojništvom je iz ukazov (naredb) zadostno znano, da se morejo glede pripomoči pri kmetijskih delih in pri obdelovanju vseh zemljišč sploh na podlagi veljavnih ukazov odrediti prisilne naredbe, ako se kateri ne odzove svojim dolžnostim glede setve itd. V to svrhu imajo tako gospodje občinski predstojniki, kakor tudi člani posameznih žetvenih komisij, pravico in dolžnost, odrediti naredbe in ukrepe, ki so splošnosti v korist. Ker so pa gospodje občinski predstojniki in člani žetvenih komisij za časa setve sami s svojimi poljskimi deli preobloženi, bo iz tega sledilo, da se ne bodo mogli glede izvrševanja dosedaj izdanih gospodarskih določil povsem in docela odzvati. Zategadelj se daje pravica odrediti, n. pr. prideljevati delavske mo-

či, pregledovati, ali so se vsa zemljišča obdelala, ev. neobdelana zemljišča, katerih njihovi posestniki ne obdelujejo, oddati drugim, ki se zglasijo v obdelovanje, tudi gg. učiteljem ljudskih šol. Gg. učiteljem se daje s tem pravica, da dajejo isti tako kakor žetvena komisija ukazom veljavno, vsled tega jih imenuje tukajšnji urad članom žetvene komisije. Gg. občinskim predstojnikom se naroča, občane poučiti, da se naj ne protivijo odredbam gg. učiteljev, katere bodo le-ti odredjali v obsegu gospodarskih naredb ne le posameznikom, temveč splošnosti v korist, ker bi se sicer izdale prisilne naredbe. Samoobsebi umevno je, da se bodo gg. učitelji v takšnih vprašanjih posvetovali z žetvenimi komisijam, da bodo torej delovali v ozki stiki z njimi. — Tako okrajno glavarstvo. Omenjamo, da morajo gg. učitelji, predno kaj ukrenejo, se posvetoovati z drugimi člani občinske žetvene komisijami.

Oddaja kovinastih predmetov. Kakor znano, so se z ministrsko naredbo z dne 23. sept. 1915 zasegli kuhinjski predmeti iz čistega nikla, bakra in bakrenih mešanice. Naredba dovoljuje lastnikom takih predmetov ugodnost, da tekom gotovega časa prodajo iste za višjo, kot je uradno določena cena, nakupovalnicam družbe za nakup kovin. Del občinstva se je poslužil te ugodnosti in je tako dosegel za oddane predmete višjo ceno, katera se mu je tudi takoj izplačala. Mnogi pa čakajo z oddajo do časa, ko bodo izdane nove (prisilne) vladne odredbe. Med tem pa so prevzemne komisije pri velikem delu lastnikov kovinastih predmetov, posebno pri gostilničarjih in trgovcih, na podlagi ministrske odredbe z dne 29. dec. 1915 nadzorovale, ali so oddali zahtevane predmete, ali ne. Ako jih niso oddali, se jim zahtevani predmeti ali prisilno odvzamejo ali pa se odredi, da se oddajo v posameznih kosih. Kakor se domneva, se bo v najbližnjem času izdala enaka odredba za vse predmete iz bakra, medenine in nikla, posebno ista v gospodinjstvih. Vsi lastniki takih predmetov naj tedaj brez vsakega obotavljanja zahtevane predmete ponudijo nakupovalnici kovinske centrale v nakup. Oddati se morajo sledeči kovinasti predmeti: I. iz nikla: kuhinjska posoda (lonci, kotli, pokrivala, ponve, skodelice itd.) II. iz bakra: kuhinjska posoda, umivalni kotli in kotli za vkuhanje sadja, kotli pri štedilnikih s pipami vred, navadna namizna posoda, navadna posoda za vodo, navadna posoda za ogenj in žrjavico, kopalna posoda in navadni predmeti pri pečeh. III. iz medenine: pločevina iz medenine in tombaka (kotli za vkuhanje sadja, skodelice itd.); nadalje navadne posode za ogenj in žrjavico, predmeti pri pečeh, bron ali tombak, možnarji in tolkači, navadni svečniki, gladilniki, druge navadne vličine in navadni drogi pri zavesah. — V Mariboru se kupujejo ti predmeti v Kührarjevi in Pahnerjevi trgovini.

Uporaba tobaka za mesec marc. Tobačna uprava je dovolila, da se sme v tostranski državni pravici uporabiti v mesecu marcu 534.000.000 cigaret in 403.000 kg cigaretnega tobaka. V letih 1913 in 1914 se je uporabilo v mesecu marcu okrog 470.000.000 cigaret in 345.000 kg cigaretnega tobaka.

Mesne karte v Nemčiji. Nemška vlada je odredila, da bodo upeljane po vsej Nemčiji mesne karte, slično kakor krušne karte, ali karte za mleko, pivo itd. Odredba je stopila z 10. marcem v veljavo.

Kava pride! V Nemčiji imajo nakopičene prav velike množine kave. Tako se poroča, da so samo v Antwerpnu za časa padca te trdnjave Nemci zaplenili 130.000 vreč kave, katero so pred kratkim razdelili na Nemčijo in Avstrijo. Kakor poročajo dunajski listi, pride prihodnje dni ta kava že tudi v naših okrajih v promet. Vsled tega bo gotovo tukaj padla kavina cena.

Dunaj brez krompirja. Zadnjih 14 dni je bilo na Dunaju veliko pomanjkanje krompirja. Zmanjkalo ga je za civilno ljudstvo, kakor tudi za vojaštvo. Ogrska vlada je sedaj dovolila, da se pošlje z Ogrske Dunaju na pomoč 200 vagonov krompirja. Od 7. do 11. marca naprej so spravili na Dunaj 120 vagonov, ostalih 80 vagonov pa še sledi.

Hmelj. Tudi v pretečeni dobi je bilo popraševanje po tujem hmelju na hmeljskem trgu v Zalcu malenkostno in cene, ki so se gibale med 35 do 50 K za 50 kg, so bile samo na papirju. Zveza hmeljarskih društev na Českem je izdala poziv na hmeljarska društva, da naj v tekočem letu kolikor le mogoče omejijo pridelovanje hmelja, zlasti hmelja manjvredne kakovosti, ker vsled uporabe ječmena za moko tudi v tekočem letu ni pričakovati, da bi odkazal vojno-žitno-prometni zavod večje množine ječmena za izdelovanje piva, vsled česar bodo morali tudi v tekočem letu pivovarnarji skrbeti še bolj, kakor v pretečenem letu, izdelovanje piva.

Klasifikacija konj na Sp. Štajerskem. Klasifikacija konj za Sp. Štajersko je določena v sledečih rokih: V mariborskem okraju in sicer v Slov. Bistrici dne 2. aprila (107 uradno priglašeni konj), na Polskavi dne 2. aprila (60 konj), v Račju dne 3. aprila (283 konj), Maribor mesto dne 4. aprila (95 konj), Maribor okolica dne 5. aprila (309 konj); dne 6. aprila v Rušah (101 konj), dne 7. aprila Ranče (190 konj), dne 8. aprila Sv. Lenart v Slov. gorici (208 konj), dne 9. aprila pri Sv. Trojici (150 konj). — Okraj Slovenjgradec: Dne 12. aprila v Marenbergu (267 konj), dne 13. aprila v Slovenjgradu (259 konj), dne 14. aprila v Šoštanj (311 konj). — Okraj Mozirje: Ljubno dne 17. aprila (162 konj), dne 18. aprila Mozirje (216 konj). — Okraj Celje: dne 19. aprila

Braslovče (168 konj), dne 20. aprila v Kaplivasi (209 konj), dne 25. aprila pri Sv. Petru v Savinjski dol. (224 konj), dne 26. aprila v Zalcu (227 konj), dne 27. aprila Celje mesto (78 konj), dne 29. aprila Celje okolica (226 konj), dne 30. aprila Laško (160 konj), 2 majnika Trbovlje (175 konj), dne 4. maja v Smarju pri Jelšah (211 konj). — Okraj Brežice: dne 6. maja Podčetrtek (40 konj), dne 7. maja Sv. Peter pod Sv. gorami (74 konj), dne 8. maja Kozje (42 konj), dne 9. maja Planina (27 konj), dne 10. maja Sevnica (79 konj), dne 11. maja Rajhenburg (25 konj), dne 12. maja Brežice (106 konj), dne 13. maja Dobova (156 konj) in dne 14. maja Globoko (151 konj).

Predivo. Osrednji urad društva avstrijskih predilnic naznanja, da ima do prodaje izdelanega blaga iz prediva na slovenskem Štajerskem edino pravico trgovec Anton Kolenc v Celju. Po ministrski odredbi z dne 15. septembra 1915, je torej vsakdo, ki ima v posesti gotovo predivo avstrijskega izvora, isto prodati v Kolencu v Celju, kateri prevzema to blago za uradno določene cene.

Zdrav kravji želodec. Na mesni trg v mestu Urfaht na Gornjem Avstrijskem je mesar iz Ramberga pripeljal zaklano kravo. V kravjem želodcu se je našlo sledeče predmete: 1 žlico, tri nože z ročaji, tri 20 cm dolge železne žreblje, šest vijakov, 1 patrono, 1 zvoček, 1 stekleničico in 1 ključ od veznih vrat. Te stvari so prišle v kravji želodec s krmo. Kravo so morali zaklati, ker ji je začel želodec gmiti.

Izkopavanje kosti iz jam konjedercev Štajersko namestništvo razglašajo: Ker je vsled vojne onemogočeno uvažanje umetnih gnojil, ki bi vsebovale fosforno kislino, je naročeno vsem konjedercem, da morajo izkopati živalske kosti od poginolihi živalij, katere so zakopali v posebnih za to določenih jamah. Le kosti živalij, ki so poginile vsled vraničnega prisada se ne smejo poprej izkopati, dokler ne podeli tozadavnega dovoljenja uradni živinozdravnik.

Dopisi.

Maribor. Pomanjkanje moke je v našem mestu postalo že silno občutno. Srečnega se čuti vsak, ki dobi v kaki trgovini kilogram moke. Odbor, ki ima preskrbeti mesto z živili, je baje nakupil v Zagrebu te dni 50 vagonov moke. Tudi stara rumunska moka je že došla v Maribor. Tako je pričakovati, da bomo za nekaj časa zopet preskrbljeni z moko — ako bodo naši prijatelji Ogri dovolili prevoz moke iz Hrvaške na Štajersko.

Maribor. Več tukajšnjih vojaških oddelkov je zopet kontumaciranih. Vojaška oblast je odredila najstrožje odredbe. Ako se nalezljive bolezni razširijo, bodo hudo prizadeti posebno tisti črnovojniki z dežele, ki že komaj čakajo, da bi šli na spomladanski dopust.

Maribor. V opekarno Kiffmanna v Melju so v lomili neznan zlikovci in so napravili v tovarni veliko škode. Poškodovali so stroje, orodje in nekaj vozov. Govori se, da se je udeležilo vroma 17 šolo obiskujočih dečkov. Povzročena škoda znaša čez 600 K. Naša mestna mladež postaja od dne do dne bolj spriđena.

Ernovž pri Spielfeldu. Kakor smo izvedeli, bo letos sv. birma v naši župniji v četrtek, 18. maja.

Slovenske gorice. Zadnje deževje je napravilo v naših krajih veliko škodo. Ne samo, da je vse zaostalo, so še nastali vsled prevelike mokrote plazovi. Cele parcele vinogradov, sadonosnikov, njiv in gozdov je zdrknilo v nižine. Ceste so v takem stanju, da ni mogoče voziti. Hudo bo letošnje delo na polju. In ves gnoj je še za izvažati. Slaba prede.

Rekvizicija živine. Kakor izvemo iz verodostojnega vira, se bo v prihodnjem času nakupilo na celem Štajerskem rekvizicijskim potom 10.000 glavne živine za vojaštvo. Izvzeta po vprežna živina, ki je potrebna za obdelovanje gospodarstva, krave mlekarice in plemenska živina. Občinski zastopi, oziroma žetvene komisije, naj že sedaj sestavijo seznam, iz katerega bo razvidno, kaj je neobhodno potrebno za domačo rabo, kaj se v sili lahko pogreša in kaj se sploh brez težave prodaja.

Popisovanje zalog krompirja. Štajersko namestništvo razglašajo: Notranje ministrstvo je določilo na dne 20. marca 1916 popisovanje vseh zalog krompirja, bodisi krompirja, za kuho, za živinsko klajo ali pa krompirja za industrijske namene. Popisovanje krompirja bo izvršil župan ali pa od njega pooblašteni zaupni možje in se bo vršilo od hiše do hiše.

Potres. Včeraj, v nedeljo, dne 12. marca, ob 4.25 jutraj, se je čutil v Mariboru precej močen, in več minut trajajoč potres. Posebno v višjih nadstropjih se je močno čutil. Poněkod so obstale ure. Iz današnjih poročil se razvidi, da se je potres čutil tudi v Gradeu, Ptuj, Celju, Ljubljani, Celoveu, Zagrebu in Sarajevi itd. Središče potresa pa je bilo kakih 100 km proč od Pole v morju. V Poli je bil poseben močen potres, a škode baje ni naredil nobene.